

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkesztő:

Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők,
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Tisztelettel felkérjük lapunk t. hátralékosait, hogy hátralékaikat mentől előbb beküldeni sziveskedjenek.

Alsók-Sarkad.

Általános a panasz, hogy mezőgazdaságunk pang. Sokan válságos helyzetéről is beszélnek. Tény, hogy mezőgazdasági terményeinknek nincs ára. Az árkepző tényezők között vannak olyanok, melyek megváltoztatása hatáskörünkön kívül áll — ezek adottak — ezekkel minden körülmények között le kell számolnunk. Ilyen többek között a külföldi államok konkurenciája stb. Vannak ismét oly tényezők, melyek változtatása hatalmunkban áll. Kellő szakértelemmel vezetett termelés és versenyképes áru.

Alsók-Sarkad kisközsége Csurgó óváros polgárságával szövetséges a tej közös értékesítésére és feldolgozására alakít egy vállalatot. Üdvözljük e szövetséget minden formájában, nyerve a fogyasztó közönség, mely kifogástalan minőségű tejet és tejterméket kap, nyerve vele a termelő, mert összes tejet értékesíteni tudja.

A városi ember, ki reggeli kávéját elfogyasztotta, nem is képzelte, hogy a felhasznált tejjel — mily veszélyes anyagokat vitt be szervezetébe. A ragályt és különféle veszedelmes betegséget nemző bacilusok és coccusoknak valóságos vegyes tenyésztete az a tej — mely kellő ellenőrzés és felügyelet nélkül szállították az egyes házakhoz.

Kaposvár nem rég kizárta a városból azt a tejet, mely oly majorokban állított elő, hol a difteritis fel lépett.

Bizonnyal keserves és ájdalmas tapasztalatok vezettek e rendkívüli intézkedésre.

Egy pillantás a tejszövetkezet üzletrendjébe alaposan meggyőz bennünket arról, hogy azok összeállítói alaposan tájékozva lehettek a falusi tej kezelés és feldolgozás rejtelméről.

Ajánljuk házi asszonyaink figyelmébe, hogy lássák mire nem figyeltünk eddig és mire mindennek kell figyelniük ezután.

Kiküldött tudósítónk következőleg számol be az Alsók-Sarkad községi tejszövetkezet alakulásáról:

Közgyűlés.

Január 17-én d. előtt 11 órakor már zsúfolásig megtelt az alsóki elemi iskola tanterme gazdákkal. Ott láttuk a csurgói tejtermelők részéről a főbérnökséget Scherez Géza

urodalmi bérlo által képviseltetve, Jünker Gusztav ügyvéd, Mayerhoffer Ödönt és számos pógár gazdát. Az Alsók- és Sarkad községi pógár gazdák teljes számban mintegy 300-an vettek részt az ülésen.

A közgyűlési elnök bemutatja Nagy Vince országos tejszövetkezeti felügyelőt ki részletesen ismerteti a tejszövetkezetek célját — hasznát. Előadja azokat a szép sikereket, melyet az általa Baranya megyébe szervezett szövetkezetek elérték, hol aránylag kisebb községek is eredményesen állítottak fel szövetkezeteket. Utal a mária — kémendi, szederkény — nyomjai, — és pécsváradi községi tejszövetkezetek példájára és bemutatja azok zarszámadatait, melyek általános meglepetést keltettek. Majd az alapszabályok olvastattak fel és azok egész terjedelmükben elfogadtattak.

Elnök felhívja a közgyűlést hozzon határozatot arra nézve, vajjon a szövetkezet csak azt a tejet dolgozza-e fel, mely a városban el nem adható; vagy a belépő tagok kötelezve legyenek összes termelt tejüket, mely a ház körüli szükségleten kívül fennmarad a szövetkezetnek átadni. A közgyűlés az összes termelt tej beszállítása mellett foglalván állást elnök ily értelember: mondta ki a határozatot.

Következtek a választások és ezek eredményeként közöljük, hogy közfelkiáltással és egyhangulag igazgatókúl Jünker Gusztav, Czeglédy Tivadar, Kis János, Kis Ferencz, Tóth Mihály, felügyelő bizottsági rendes tagokul Scherez Géza, Mayerhoffer Ödön, Lőczy János, pöttagokul városi Kis Ferencz Czuk János választattak meg. Ezzel a népes közgyűlés 1 1/2 órakor Nagy Vince országos tejszövetkezeti felügyelő élénk éltetése mellett véget ért.

Bizottsági gyűlés.

Vasárnap délután fél 4 órakor vette kezdetét az igazgató és felügyelő bizottság elegyes gyűlése az Alsók-Sarkad községi hitelszövetkezet tanácstermében, melyen Nagy Vince országos tejszövetkezeti felügyelő kivül az Alsók-Sarkad községi hitelszövetkezet igazgató-elnöke Németh Zsigmond ev. ref. lelkész, Kovács József alelnök, Cserti József, Cserti Ferencz, Pókos István igazgatók és a hitelszövetkezet felügyelő-bizottsága részéről: Cserti Mihály jegyző vett részt.

A bizottság igazgatósági elnökül: Jünker Gusztavot; alelnökül: Kis Jánost; ügyvezető igazgatóul: Czeglédy Tivadart; felügyelő bizottsági elnökül: Scherez Gézát választotta. A községi tejszövetkezet pénztárnokául Németh Zsigmond kértett fel. A községi hitelszövetkezettel történt tárgyalások alapján megállapodás történt az iránt, hogy az egész vállalatot az Alsók-Sarkad községi hitelszövetkezet fogja finanszírozni. A bizottság elhatározta, hogy mennyiben a Csurgó óvárosban szükség mutatkozik az ottani pógár birtokosság kényelmére külön tejgyűjtő helyiséget fog felállítani. A másik tejgyűjtő helyiség Alsók községben állítatik fel, mely egyszersmind a tej termékek gyártásához szükséges gépekkel is felszereltünk. Az összegyűlt tejből, az első minőség a város szükségletét lesz hivatva fedezni, e tekintetben a szövetkezet mindent el fog követni,

hogy a fogyasztó közönség érdeke és kényelme is kielégítve legyen. A fenn maradt tej, mely az eddigi megközelítő számítások szerint 600—800 literre rug naponként (mely mennyiség fokozatosan emelkedni fog) feldolgoztatik „thea” vajjá és turóvá. A tógy meleg tej — de Laval és báró Bechtolsheim szabadalmát képező bergerdorfi Alfa-B kézi-separatorral lefölöztetik és az édes tejfölből holsteini köpülőkkel vaj állítatik elő. Az ily modern gépekkel termelt vaj — versenyképes áru a világ piacon.

Ennek a vajnak biztos piaca van. A turónak elhelyezése mely a lefölözött tejből készül is biztosítva van.

A bizottság elhatározta, hogy az üzlet-helyiségben alkalmazandó egyének kiképzetése végett 3 egyént, egyet Csurgóról, egyet Alsokról és egyet Sarkadról három hétre a pécsváradi községi tejszövetkezethez küld ki. A földművelés-ügyi miniszterhez azon kérelemmel fog fordulni, hogy a sarvári tejszövetkezeti szakiskolán tegye lehetővé, hogy Alsók-Sarkadból egy alkalmas egyén állam költségen nyerjen kiképzetést.

A bizottság Kis János alelnököt Toth Mihály és Kis Ferencz igazgatósági tagokat megbízta, hogy alkalmas helyiséget keressenek a szövetkezet számára és kiküldetésükről sürgősen tegyenek jelentést. A szövetkezet azonnal megkezdi működését mielőst jégvermeit a szükséges jéggel ellátni képes. Ha e hónapokban nem jutna jéghez, csak az ősszel lesz abban a helyzetben, hogy üzemet megkezdheti.

A bizottság az üzletrendet is megállapította, melyet, miután a fogyasztó közönségre nézve is kiválólag érdekel bir egész terjedelmében közöljük, a következőkben:

Üzletrend:

1. A tagok felvételénél követendő eljárás.

1 §. Mielőtt az igazgatóság valamely tag felvételét elhatározná köteles az illetőnek tejszállítási viszonyait megírálás alá venni nevezetesen

1. Hány darab tehén lett bejelentve?
2. Az állatok és istállók tisztán vannak-e tartva, az istállók jól vannak-e szellőztetve?
3. A gazdasági viszonyokból ítélve remélhető-e rendszeresen jó takarmányozás?
4. Van-e elegendő és tiszta víz az itatásra és a tejes edények tisztántartására kéznél?
5. Miféle fejési órák voltak eddig szokásban s mifélek lesznek a tejnek a szövetkezetbe való szállításánál betartandók?
6. Nyújt-e a gazdaság vezetése elegendő biztosítékot a szabályzatok és a megállapított kötelezettségek pontos betartására?
7. Van-e valamely egyéb ok, mely a jelenkező felvételének akadályul szolgál?

Miután az igazgatóság a fentebbiekre nézve magának tájékoztatást szerzett, vagy esetleg a tényállás megállapítására kiküldött meghatalmazottjának (esetleg állatorvosnak) jelentését az igazgatóság átvette határoz a jelentkező felvétele vagy elutasítása felett, s határozatáról a jelenkezőt értesíti, felvétel esetében az új tagnak egyúttal az is tudomására hozatik, hogy a tejszállítást mikor kezdheti meg.

II. Tehéntartás.

2. §. Minden egyes tagnak tehén-lét-száma kell hogy azon mennyiségben fentartassék, a mely a váltott üzletrészek számának megfelel. Ezen kötelezettségek alól esetleges szerencsétlenségek (járvány stb.) felmentőleg hatnak közre, ha az igazgatóság erről azonnal értesített és tudomására jutott, hogy a szerencsétlenségeket véletlen körülmények idézte elő. Az igazgatóság az illető tagot kötelezettségei alul teljesen is felmentheti, vagy vele egyetemben meghatározza az időt, mely alatt a marhalétszám megint az eredeti vagy közösen megállapítandó mennyiségig felszaporíttassék. Ezen megállapodás be nem tartása esetén köteles a tag a meghatározott naptól kezdve a hiányzó tehének számához mérten fejenként és naponként tíz karjczár kötbért fizetni.

3. §. a) A tehének mindig tisztán tartandók, elegendő és lehető jó takarmány és alommal ellátandók.

c) Minden betegülési eset az üzletvezetőnek vagy tejbérlőnek azonnal bejelentendő.

c) Az istállóban és a tej kezelésre szánt helyiségben undorító betegségben szenvedő egyedek vagy olyanok, kik ily betegségben levőkkel érintkeznek nem alkalmazhatók.

d) A tehén istálló mindig tisztán tartandó és jól szellőzendő.

4. §. Oly takarmányok, melyek a tej minőségére rossz befolyást gyakorolnak (pl. szeszgyári moslék) nem használhatók. Az igazgatóság mindenkor jogosult a tagokat bizonyos takarmánynemek használatától eltiltani, míhelyst azokat a tej minőségére káros hatásuaknak ismeri fel. A tilalom az illető taggal való közlés után rögtön hatályba lép.

Továbbá szalma és szec ka takarmányul csak akkor használható, ha azon kívül még elegendő széna és legalább 1/2 kiló erőtakarmány is nyújtatik. Olajpogácsából naponként és darabonként 1 kilónál több takarmányul nem használható. Minden takarmány egészséges, minden penész és rothadástól mentes állapotban nyújtandó, a takarmányt szükségén felül nem szabad változtatni s az átmenetnek egyik takarmány nemről a másikra nem egyszerre hanem fokozatosan kell történie.

A legelőre járás ideje alatt is köteles minden tag az őszi legelőn kívül az istállóban takarmányt is etetni; október 31-én tul a tehének legeltetése semmi esetben sem engedhető meg.

III. Fejés.

5. §. A szövetekezeti tagok kötelesek teheneiket minden 24 órában kétszer az üzletvezető igazgatóval egyetértőleg meghatározandó időben fejteni. Háromszori fejés csak kivételesen és csak az üzletvezető igazgató beleegyezése mellett alkalmazható.

6. §. Minden tehén tögye a fejés előtt langyos vízzel megmosandó s egy ruhával szárazra törlendő. A fejőedények teljesen tisztán tartandók s használat előtt még egyszer kiöblítendők. A fejés kezdetén minden tehének csecsbimbójában összegyűlt néhány csepp tej nem a fejőszájába hanem a földre fejtendő.

IV. A tej kezelése fejés után.

7. §. A tej azonnal a fejés után a központ közelében levő helyekről azon melegen nyitott edényben a távolabb fekvő gazdaságokból pedig lehűtve zárt edényekbe, a szövetekezet telepére beszállítandó, a hol az rögtön megvizsgálattik és ha kifogástalannak bizonyult, azt a szövetekezet alkalmazottja átveszi.

8. §. A tej a tagok által bérmentesen szállítandó a gazdasági telepre.

9. §. A szállítás idejét az igazgatóság határozza meg. Oly tej mely nem a meghatározott időben érkezik be, a mennyiben minőségét tekintve, más kifogás alá nem esik, az illető tagnak oly áron számítatik be, mely az előbbeni hónapban tiszta értékesítésnek felét képezi. Az üzletvezető kötelessége erről az illető tagot azonnal értesíteni,

VI. A tejszállítvány mennyisége

10. §. Minden szövetekezeti tag köteles — kivéve azon tejet, melyet saját háztartására cselédségének, vagy saját borjui felnevelésére szükségel — az összes teheneiktől nyert tejet kizárólag a szövetekezet részére beszállítani.

VII. A tejszállítvány minősége.

11. §. A tagok oly tejet be nem küldhetnek

1) mely más tehéntől származik, mint a melyeknek egészségiállapota okleveles állatorvos által a legalább évenként egyszer (járványok uralkodása esetében minél gyakrabban) megejtett szemle alkalmával rendesnek találtatott;

2) a mely friss fejős tehéntől származik, ha az ellés utáni 7-ik nap eltelte előtt fejtett;

3) a mely régi fejős tehéntől lett fejve, az ellést megelőző utolsó hat hétben;

4) a mely folyató tehéntől származik, a folytatás napján és az azt követő napon;

5) a mely különböző fejési időkben nyert tej keverékét képezi;

6) a mely oly beteg vagy betegnek látszó tehéntől származik, mely belső orvosságokkal kezeltetett s ha az utolsó orvosság alkalmazása után legalább 3 nap el nem telt;

7) mely újonnan beállított tehéntől származik, míg a beállítás óta legalább 3 nap el nem telt s míg a tehén ezen idő alatt egészségesnek nem találtatott;

8) a mely íze, szaga, színe, vagy egyéb tulajdonságaira nézve a kifogástalan jó tehéntől eltér;

9) a melybe fejés közben vagy azután idegen anyagok hozzákeveredtek, vagy a mely lefőlözve lett.

12. §. Ha beteges tej szállítatik be anélkül, hogy a hiba eredete megállapítható volna, az igazgatóság megkivánhatja, hogy egyes tagok az istállóikban lévő teheneik tejtét elkülönítve szállítsak be.

VIII. A tej átvétele a tejsarnokban

13. §. Rögtön a tej megérkezése után minden egyes tag összes szállító edényét sorba állítja, a tej szaga, íze és színe nézve megvizsgálattik és egyuttal megállapittatik a beküldött tej mennyisége.

Az átvett tej négyfélé minőségű lehet u. m.:

1) rendes minőségű kifogástalan tej, mely minden akadály nélkül átvétetik;

2) oly tej, mely íze, szaga, színe vagy sűrűségére nézve a közönséges tejtől eltér, vagy a forrásánál összefut.

Ilyen tej a mennyiben mégis vaj készítésre használható lenne, mint szabályellenes tej az illető tagtól oly áron vétetik át, mely az előző hónap átlagos ár felének felel meg;

3) oly tej, mely minőségénél fogva már vajkészítésre sem használható, hasznavehetetlennek jeleztetetik s ily tej a tagnak minden kárpótlás nélkül vissza küldetik;

4) Vágul lehet még a tej hamisítva is. Hamisított tejért az illető tagnak nem csak fizetés nem jár, hanem az esetben a tag alávettetik még bizonyos megállapított bírságnak is. Azonkívül pedig az illető tag köteles a hamisított tej beküldése által okozott kárt a megkárosított szövetekezetnek megtéríteni. Ha az időszak, mely óta a hamisítás folyt, pontosan meg nem állapítható, az esetben a hamisítás legalább már egy hó óta folyónak fog tekintetni. Ezen intézkedés által az illető tejszállító ellen a törvényes lépések esetleg megindítása nincsen kizárva.

14. §. Minden szövetekezeti tag jogosult egy a szövetekezeti telephez közel lakó bizalmi férfit választani, a kit az üzletvezető mint tanut odahívni köteles, ha az illető tag által beküldött tejet kifogás alá vehetőnek találja.

Ha e bizalmi férfi az üzletvezető eljárásában meg nem bízik, a tejből egy lepecsételt üvegben minta vehető, hogy a tejet a vegyszér vehesse vizsgálat alá.

15. §. Miután az üzletvezető a tejet szabály ellenesnek vagy használhatatlannak ismerte fel, köteles azt úgy az illető tagnak mint a az esetleges bizalmi férfinak azonnal

tudomására juttatni és s tejet két órán keresztül állni hagyni, hogy ez alatt az idő alatt a bizalmi férfi a tejet pülönös vizsgálat alá vethesse, vagy hogy az illető tag a tej rossz minőségéről maga is meggyőződhesse.

V á l a s z. *)

Megvallva az igazat, én egyáltalában nem csudalkozom azon kirohanáson, mely „Csurgó és Vidéke” legközelebbi száma vezérzikke gyanánt megjelent, — mert aki az igazgatótanács intencióit közlebről nem ismeri és csak azokat az okokat mérlegeli, melyek az építkezés tovább folytatását majdnem elodázhatalanná teszik, — az egyáltalában nem tudja megérteni a gymn. igazgatótanács azon magatartását, melyet az a legközelebbi ülésen tanusított. Nem tagadom el azonban, hogy én is azok közé tartozom, a kik az építkezés beszüntetése mellett foglaltak állást s rögtön megmondom azt is, hogy miért: azért, mert azon körülmény, hogy a miniszterium az építkezésre — ha bár évi részletekben is — csakugyan ad-e 80-ezer forintot, — még folyvást a bizonytalanság homályában lebeg és folytonosan csak a tállátások tárgya, — mert ezt illetőleg a miniszterium még határozott ígéretet nem tett soha.

Nem áll tehát az igazgatótanácsot kárhoztató cikkkező urnak azon kiindulási álláspontja, hogy a 80-ezer forint építkezési segély megadása egészen bizonyos levén, az építkezést még kölesön utjan is tovább kellett volna folytatni; mert ha ez így volna, higgye el cikkkező ur, nem lett volna egyáltalában szükségünk idevágó tanácsára, megtettük volna ezt mi magunktól mala nélkül is. Ennyit éröl.

Hogy mi a további szándékunk még is az építkezési ügyre nézve, azt most nem fejtegetem, mert hiszen az nem is tartozik a cikkkező urra.

Oh azok a papok! Igazan jól esik, hogy még a szegény kalamista papoknak is lehetnek irigyei.

S z a b ó J á n o s,
gymn. igazgató.

*) A gimnáziumépítés érdekében jan. 10-iki számunk vezérzikkére érkezett ezen válasz, melyet elkésve adunk közre.

Felhívás.

A csurgói iparosok és kereskedők, bár számra elegen vannak, még mindig nélkülözik azt a kört, ahol koronkint összejöven a játékon és egyéb élvezetekon kívül hasznos olvasással és társalgással tölthetnék az időt. Kávéházunkba s vendéglőnkbe alig jár egy-egy ujság, az is sokszor a ponyvára való. Ebből szellemi hasznót ugyan nem merithet senki. Ezért határozta el a Csurgói Kereskedő- és Iparosifjak Eglete, hogy átalakul Iparosok és Kereskedők Olvasókörévé, remélve, hogy tagjainak számát így növelvén, még több lapot is járathat és több könyvet szerezhethet be. Jelenleg járat az eglete 7 ujságot s van mintegy 200 kötetből álló könyvtára, melyet a tagok díj nélkül használhatn k. Felhívom tehát a csurgói iparosokat és kereskedőket, valamint az érdeklődő közönséget, hogy a nevezett eglete új alapszabályainak megvitatására s esetleg az átalakult egletebe való belépés czéljából ma, vasárnap délután 2 órakor az eglete külön helyiségében (Hegyi Józsefnél) minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Csurgó, 1897. jan. 24.

Bárdny Gyula.

H i r e k.

— Jelen számunkból térszűke miatt Tárca rovatunk kimaradt.

— Személyi hírek. Nagy Vincze országos tejjgazdasági felügyelő f. hó 16-án az esti gyorsvonattal városunkba érkezett, hogy az Alsók-Sarkad községi tejszövetkezet ala-

kuló közgyűlésen részt vegyen. F. hó 18-án reggel hagyta el városunkat és vissza utazott a fővárosba.

— **A csurgói takarékpénztár igazgatósága és felügyelő bizottsága** e hó 20-án tartotta évi rendes öszgyűlését. Az ülésen az évi mérleg alapján, mely 13296 frt 1 kr. tiszta jövedelmet tüntet fel, több rendbeli határozatok hozattak, melyek mint javaslatok fognak a febr. 21-én d. u. 3 órákor tartandó közgyűlés elé kerülni. Az igazgatóság javaslata szerint a 13296 frt 1 kr. tiszta nyeresémből az alapszabályszerű tiszteletdíjak levonása után fennmaradó összegből körülbelül 3200 frt csatolhatók a tartaléktőkéhez, a maradványványból pedig a részvényesek szelvényei darabonként 12 frtjával váltatnak be. Javaslatba hozott, hogy az intézet 25-éves fennállásának emlékére 1000 korona alapítvány tétessék és pedig 500 korona a főgimnázium, 500 korona pedig tanítóképző-intézet részére. A javaslatok valószínűleg a közgyűlés által egyhangulag elfogadtatnak.

— **Segélyegyleti közgyűlés.** A csurgói segélyegylet évi rendes közgyűlését febr. hó 13-án d. u. 2 órákor tartja a városház tanácstermében. A gyűlés tárgysorozata: Az igazgatóság jelentése az évi mérleg és felosztásáról, a felügyelő bizottság jelentése a megvizsgált számadásokról, a tisztikar választása, mely az új alapszabályok szerint 3 évre történik. Az évi költségvetés megállapítása; végre netalan a közgyűlést megelőzően 8 nappal előbb beadandó indítványok tárgyalása.

— **Nagyobb szabású multság Jótékonyokéjára.** A polgári dalkör február hó 13-án nagy multságot rendez, melynek célja az, hogy a helybeli rom. kath. templomban egy orgona építtessék. A pénzszerzés mostanában divatos módját az össztáncoslast és összeéneklést azért választotta a dalkör, mert így reméli, hogy a szükséges összeg legkönnyebben jön össze. A restaurált régi templom beső felszereléséből hiányzik az orgona, melyet jelenleg harmonum pótol s a polgári dalkör arra vállalkozott, hogy a hiányt pótolni fogja, ugyanazért legutóbb tarott gyűlése alkalmával kimondotta, hogy az orgona költségét minden áron meg fogja szerezni. E célból rendez febr. 13-án estélyt. A magunk részéről csak elismeréssel adózunk a lelkes ifjuságnak, mely a szép cél érdekében mai nap már szokatlan hévvel karolja föl a jótékony eszméjét s hisszük, hogy közönségünk is meg fogja hozni az áldozatot s így remélhető, hogy történelmi multat bíró százados templomunkban rövid idő múlva orgona hangjai mellett dicsérjük az Istent. A febr. 13-iki estély meghívói a napokban már szét mennek. Az estély műsora a következő: 1. Borsdal, előadja a dalkör. 2. Felolvasás, tartja Szijártó Kátoly esperes plébános. 3. Finn zene, Pácius Ferenczről, előadja a dalkör. 4. A kis kíváncsi, monolog Ilosvai Hugótól, előadja Postek Mariska kisasszony. 5. Magyar népdalok Huber Károlytól, előadja a dalkör. A műsort táncz követi.

— **Következő meghívót vettük:** A berzencei „Polgári-Olvasekőr” könyvtárának gyarapítására 1897. év január 30-án a „Szarvas” vendéglő nagyszobájában zártkörű tánczvizalmat rendez. Beléptidj: személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt 50 kr. A zenét Kotyi József zenekara szolgáltatja.

— **Szalkai színtársulata N.-Kanisán.** A mint a Zala írja, Szalkai Lajos jól szervezett színtársulata február hó közepén megérkezik, a hol mintegy 2 hónapig fog előadásokat tartani.

— **Bérbeadó vadászterület.** A Csurgó községi vadászterület, melyet eddig gróf Festetics Tasilló birt, február hó 3-án 6 évre újból bérbe fog adni.

— **A híres kisasszonyok,** Herczeg Ferencz leányai azaz helyesebben: Gyurkovics mama szép és szerencsés gyermekei meg vannak immár öröktive képen is. Lincnek Lajos a szalontündérek e nagy tehetségű művésze festette meg a képet, a Gyurkovics leányokat, a hol a híres kisasszonyok együtt vannak, plain parad, sőt egyrésztük nagy tolettében. A színes kép, melynek hossza

körülbelül egy méter úgy jelent meg, mint az első igazi magyar műmelléklet. Az „Uj Idők” Herczeg Ferencz illusztrált szépirodalmi hetilapja adja az előfizetőinek ingyért. Kép és lapérdekesség dolgaiban igazán egymáshoz valók. Mindkettő öröme, sőt szüksége minden valamire való magyar úriháznak. A Gyurkovics leányokat láttuk már, hozzávaló keretben, egy idevaló kedvelt szalonban. Elragadó! Maga az „Uj Idők” becses, érdekes, szórakoztató és kellemes tartalmával, pompás képeivel és gyakori műmellékleteivel szintén ott van minden valamire való olvasó asztalon. Aki e hazában a művelt névre igényt tart, valóban nem lehet el a Herczeg lapja nélkül. Természetes, hogy a szépirodalmi ujságban most a legfontosabb regény. Az „Uj idők harmat közül ez új évnegyedben. Herczeg Ferencz most kezdett meg „A leány története” czímmel új, hosszabregényt. Bródy Sandor „Tündér Ilona” czimű rövidet. Coppée legújabb regényét „A bűnös”-t szintén az Uj időknek engedve át magyar nyelven való közlésre, amelybe máris belekezdtek. A három regény mégis csak egy kisebb részét teszi a lap gazdag tartalmának a melyet a szerkesztő, két főmunkatársa: Mikszath Kálmán és Bródy Sandor folyton kisebb nagyobb aktualis cikkekkel gazdaganak. Rajtuk kívül a szerkesztőség belső tagjai: Tábori Róbert, Lyka Károly, Posa Lajos, Tutsek Anna, Sebők Zsigmond. Munkatársai: az élő magyar irodalom és a magyar festők mind. Különösen felhívjuk közönségünk figyelmét az „Uj Idők” farsangi számaira. Ingyen mutatványpéldányt mindenki kap, ha a mi lapunkra és ezekre a sorokra hivatkozik. Az „Uj idők” előfizetési ára azonban szerfölött kevés. A lap, a Gyurkovics leányok nagy képével együtt: félévre 4 frt. Legokosabb újévtől kezdve előfizetni, mert akkor a folyó regények elejét is megkapják. Az „Uj Idők” kiadóhivatala: Andrassy út 10, Budapesten.

— **Vak tűz! lárma.** Január 21-én este 8 órákor tüzet jeleztek, mely az egész várost fellármázta, azonban a lárma indokolatlan volt, mert tüzet sehol sem lehetett látni. Volt ugyan észak felől N.-Marton körül egy kis pirosság, de ez is hamar eloszlott.

— **Sertvésvásár.** A sertvésvész teljesen elmulik közönségünkben s a szomszédos helyiségekben egyetlen megbetegedés sem fordult elő s ennek daczára a vásár tilalom még mindig tart. Miután a zár feloldása iránt semmiféle intézkedés nem tétetett, ideje volna, hogy maga a város tenné meg a szükséges lépéseket, mert ha ez állapot soká tart, vásárberlőnk felmondja a szolgálatot.

— **Itt a tél.** Az idei bolondos időjárás miatt már-már azt sem tudjuk hányadán vagyunk. A hét elején még javában esett az eső, márcziusi enyhe levegővel, azt hittük, hogy kitavasodik. Majd 2 napig újra sűrű köd ereszkedett alá, végre egy kis északi szél kitisztította a levegőt és 18-án alaposan felfagyott. 4-ed napra újra vége lett a télnek s megint esik. Mint ritkaságot felemlítjük, hogy január 16-án némely helyen szántogattak.

— **Borzasztó szerencsétlenség** nyomára jöttek az elmúlt napokban Kaposváron, Török Mór udvarában lévő kut vödrében vízmerítéskor emberi kézre akadtak. A lakók rémülete iszonyu volt. Azonnal kimerték a vizet s szörnyű dolgoknak lettek tanui. Már javában foszó emberi tetemre akadtak. A tetemben Török mindenesére ismertek, ki mintegy két héttel ezelőtt tünt el s annak idején erről jelentés is érkezett az illetékes hatósághoz. A vizsgálat kiderítette, hogy a mindenes mintegy 12 nappal ezelőtt esett a kutba, a hova ittas állapotban mehetett s egyensúlyát elvesztve eshetett a kutba. Képzeltető a lakosok rémülete, kik két héten keresztül ittak és főztek a kut vizéből.

— **Bánatos hangulatban** tér be Kaposba egy kaposmérői polgár fia, mert meghallotta, hogy szíve választottja hűtlen lett. Marczangolta szívét a bubánat, s elkeseredésében pisztolylyal lőtt a hűtlen kedvesre. A megrémült leány hadonászott, kiabált; s ebbeli ijetében a legény csak két ujját találta el a szerencsétlen leánynak, A lövés zajára

aztán többen odarohantak a legényt elfogták, s a városházára kísérték. Szívének sebe se hegedt még be, s a börtön is úgy elkiseríték a szegény legényt, hogy ma felakasztva találták a börtönben. De még így sem tudott megválni e nyomorult életől, mert hamar észrevették tettét, a kórházba szállították, hol most élet halál közt lebeg.

— **Nagy rablás egy ékszerkereskedőnél.** — Irja a Zala. Frisch Karoly kesz-

helyi ékszerész üzletét ismeretlen tettesek feltörték és onnan körülbelül 15.000 frt értékű arany- ezüst órákat, lánczot, butorokat, igaz gyöngyöt, gyűrűt és karpereczeket loptak el. A tolvajoknak nagy segítségére volt az éjjeli sűrű köd, melynek leple alatt könnyű szerrel dolgozhattak. Az ajtókat reggel betéve lelte az üzlettulajdonos, csak mikor a kulesot akarta beleilleszteni a lakatba, látta, hogy az feltörve lóg képesében. Kétségbeesett larmájára a közeli kereskedők ott se-reglettek össze a bolt előtt, de be egyik sem merte tenni a lábát míg a rendőség meg nem érkezett. A lopást egy jól szervezett betörő banda követthette el, mert semmi jelet sem hagytak maguk után, melyből a nyomozás megindulhatna. A rendőség rögtön táviratokat küldött a nagyobb városokba és a környékbeli összes csendőröket nyomban mozgósították és így valószínűnek tartják, hogy a tetteseket hamarosan elcsípi.

— **Czigányveszedelem.** Semmiféle natio nincs annyi üldözésnek kitéve, mint a barangoló természetű barna had. A hol felüti sátrát, nyomban megjelenik a csendőség s szétszórja az enyves kezű népséget. Van azonban egy czigány faj, a mely némi kiváltságban részesül, ezek az üstesialók, a kik miniszteri engedéllyel vándorolnak s foltozzák a kilyukadt rézedényeket s mellékeresetképp lopták a „vad” csikót és „vad” malaczot. A napokban egy ilyen privilegizált banda Gyékényes községben ütötte fel sátrát. A 24 férfi tagból álló, kocsi, loval rendelkező bandát a gyékényesiek nem a legjobb szemmel nézték s felre rejtgettek előlük ingó bingó vagyontukat. Gyanujuk és felelőmük nem is volt hiabavaló, mert csakhamar 4 drb. ló tünt el a községből. Erre valósgos lázadás és ostromállapot tört ki. A falu népe fejszére, villára kapott s a megrémült czigányokat közre fogták s midőn azok menyre, földre esküdtek, hogy ők semmit sem loptak s midőn az ellopott lovakat tényleg nem találták meg náluk, a fél falu fegyverbe állva, az egész bandát pereputyostól Csurgóra kísérté. A furcsa menet késő este érkezett be a csendőrlaktanyára, hol a czigányok, szabályszerű átvétel és tömlőzbe való kísérés mellett, ott maradtak, a fejszés és villás gyékényesiek pedig győzelmesen vissza vonultak. Erre másnap megindult a hivatalos eljárás, vallatás, motozás. A 24 tagból álló karavánt 2—3 felé is elcsukták s külön-külön vallották, de azokból egy betűt mást, mint hogy ők ártatlanok, kivenni nem lehetett. Három napig tartott az inquisitio, eredmény nélkül. A becsületükben megsértett s miniszteri engedéllyel utazó czigányhad éjjelenként süvöltött, ordított, szabadon bocsájtását követelve, a mi a 4-ik nap meg is történt. Midőn minden vallatás eredménytelen maradt s midőn a befogott banda 44 frt élelmezési költséget is kész volt nyomban lefizetni, okmányaik kiadásával világra eresztettek s a mint ők mondták, felmenek egyenesen Bpestre a királyhoz, hogy elégtételt kérjenek ártatlan üldözöttségükért. Így lett vége a czigányveszedelemnek, hanem azért a 4 drb. ellopott ló nem került elő.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. J. Szenna. A választ csak némi kihagyással közölhetjük. Abban a véleményben vagyunk, hogy a kihagyott rész nem tartozik az ügyre. Ha az illető pártfogolt maga nem tartja szükségesnek a személyes védelmet, — melynek természetes bármikor helyet adunk — ugy feleslegesnek tartjuk, hogy azt más teljesítse.

H. J. . . . K. . . . r. Köszönettel vettük s adjuk. Az elmaradt szám elküldése iránt intézkedünk.

B. J. K. Csibrák. Köszönjük. Megérkezett. Üdvözöljük.

— **K. L. Szepes-Ófalva.** Köszönettel vattuk, kérjük a hiányzó részek mielőbbi beküldését.

Csarnok.

Mikor a vakolat hull.

Beszélyke.

K. Kovács Laura.

(Folytatás.)

Az lehetetlen! csodálkozék az urbólgy, hiszen ellenkezőleg én mindenkitől csak dicsőíteni hallottam eddig Taltosy kapitány jó és humoros természetét s őt azt állítja, hogy ő megférhetetlen. — S mi indítja őt erre, hogy ura felől így nyilatkozzék.

A mint mondtam is nagyságos kisasszonyom, ezt bár nehezemre esik, az igazság kedvéért szent kötelességből teszem. Megmondtam, vele nem jó ki senki fia.

— Így tehát őn hiszi, hogy ő képes összeveszni bár kivel is.

— Hiszem nagyságos asszonyom.

— Jól van! Köszönöm bizalmát — fogja elismeréstől bizalmaért ez aranyat.

Köszönöm, nem veszek el semmit, nem jutalomért tettem. S megfordulva kiment.

Amíg érkezett haza, fél óra múlva jött a Barlanghy kisasszony cselédje egy cédulával, melyben sajnálattal bár, de önmagysága felmondja Taltosynak a lakást.

— Mi ez!! kapitány lángpiros homlokához kapott míg hangosan kiáltá — ez gyalázat! ezt nem tűrhetem; s azonnal felrántá csizmáit s rohant Barlanghy kisasszonyhoz — Utána nyomom, mint valami árnyékolt halaványan András — derengő sejtelemmel, hogy talán-talán bűnös könyelműséggel avatkozott ura ügyeibe.

Kapitány ur bejelentette ugyan magát — de a bejelentő szó alányával egyszerre lépett az urnó szobájába, kezében a nyitott levellel, míg az előszoba nyitva hagyott ajtajában állt András élethalálra keszen.

— Asszonyom mit jelentsenek e sorok, mit e megszegyenyítés?

Kapitány ur, engedjen meg, de én nem kockáztathatom régi lakóim felmondását. Engedjen meg, de őn szenvedélyes természetű s ha én megtenném is a mit önnek megígértem, hogy a zörgésre figyelmeztetem őket, őn alkalomadtán mégis belejök köthetne s én nem akarok viszályt a házamban.

De asszonyom, homéit e feltevés!

E pillanatban látta meg Barlanghy kisasszony az ajtóban álló falszínű szolgát, ki alázatosan lehajtott fővel közeledett a puha szőnyegen.

Kapitány ur is észrevette s igen megharagudva rivált az öregre, hogy innét takarodjék, de András haptákba vágván magát emigyen kezdte töredelmes vallomását:

Alázatosan megkövetem az érdekes uraságokat, tiszta előéletű vagyok, katonai szolgálatom ideje alatt sem voltam hanyagság, hazugág, lopás vagy csalás miatt büntetve. S ime vénségemre bűnbe keveredtem, halálos bűnbe, mert hazudtam, megérdemlem a halált, mert uramat, ki a föld legjobb emberei közé tartozik rágalmaztam. Most már be kell vallanom mindent, hogy eljárásom érthető legyen.

Jaj az én buta vén fejemnek, megtörtént rajtam a szerencsétlenség — A mint kapitány uram ma szokatlan előzmények után elment hazulról, az én fejembe belé dudált az ördög valami sejtelmet nem tehetek róla, én minden jelt arra magyaráztam, hogy uram nősülési szándékban van — s hogy ide a nagyságos kisasszonyhoz abba a járathba ment. No hát tetszik tudni nagyságos kisasszony, — én az életemnél sokkal, igen sokkal felülbecsülöm az uram boldogságát és nem tartanám jó ügynek ha meg nősülne.

— Ah! s ugyan miért. Jegyzé meg Janette kisasszony.

Mit fecsegsz itt oktan, szólt közbe kapitány ur bosszusan.

De ez érdekes — vélte Janette kisasszony. Engedje meg kapitány ur, hogy ez az ember kifejtse nézetét, igazán kíváncsi vagyok.

— No beszélj hát halgatag, de rágd meg előbb szavaidat, intett kapitány ur, miközben ő maga a jelölt ülőhelyre telepedett.

— Instálom, kezdé Andás; a páros életet isten rendelte ugyan még Ádám apánk-nak — de Ádám és Éva is fiatalok voltak, — hozzájuk illet a családalapítás. Azonban kapitány ur már elmúlt hatvan éves, kőszvényesek a lábai szereti a rendet, békét, nyugalmat; hát attól félttem, hogyha meg talál nősülni; nem lesz többé se békeje, se a megszokott rendje. Minden úgy lesz a mint az asszonyoknak tetszik, szóval egész felfordulás támad, ezután következik a megbánás; szinte előre látni véltem milyen boldogtalan elégtelen lesz akkor az én jó uram, ki most boldog az ő megszokott pontos életmódja mellett. Hogy tehát ez a megbánás, ez a boldogtalanság soha be ne következék: tettem a mit tettem, egyebet nem mondhatok.

— Szép!

— Hát kend azt hitte, hogy itt az én házamnál keres feleségnek valót a kapitány ur, kérdé feltűnő nyájassággal Janette kisasszony.

— Igen is kérem én azt hittem.

Kapitány ur, híve vagy nem híve bár őn a praedestinationnak — itt újmutatást kell látnia ha kissé kibontakozik közönyösségéből. A mosoly mely ez agit kísérte, valóban újmutató és felbátorító volt — és kapitány ur zavartan sülé le agyútűzhöz igen, de csábos mosolyhoz nem szokott szemeit.

— Az én szívem szabad folytata Janette s magam is kedveleje vagyok a békének, rendnek, nyugalomnak.

András ki maga sem így gondolta a dolgot, vélvén, hogy most már úgy is mindegy ha szól is még valamit, belé kontárkodott.

Hát hisze ha békét, csendet, nyugalmat tetszik szeretni, az lehet itthon is.

Te elmehetsz, intett megriadtan Taltosy kapitány, azután a kisasszonyhoz fordulva mélyen meghajlott. Zavarpirától egő homlokát megsimította, míg kissé akadozza mondá: én tehát még is elfogadom most már a felmondást s véglegesen elköltözöm a városból.

— Ez jogában állt felelt fagyosan a ház urnöje — Még egy mély meghajtás és kapitány ur kicsörtetett a házból.

András egy sarokba állva kulcsolt kezekkel várt urára ki jó humorban érkezett haza, kezét a hű szolga vállára nyomva mondá: most pedig ne állj itt mint valami kőszent — hanem láss esomagosodhoz. — Megyünk Csécsbe az én kis kuriámba lakni. Ott ha hull is a vakolat az idő vasfoga hullajtja. Indulj!

(Vége.)

Hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal.

Alkalmi vétel.

Alulírott malom tulajdonos Berzenczén (Somogy megye) levő vízi malmomat

szabad kézből eladom,

erre kényszerít azon körülmény, hogy lakásom igen távol esik s így nehéz a kezelés, de meg aránytalanul nagy megadóztatásom is hozzá járul.

A malom a múlt nyáron lett egész újjá alakítva u. m. vízművek (sió), malomfej, kerekek, kőpad, porfogó, szóval az egész malom egészen újjá lett felszerelve.

A malomhoz tartozik: egy egész új igen csinos molnár lak, istálló, félszer, pajta és földek, minden a legjobb állapotban.

Kedvező fizetési feltételek.

Bővebb értesítést ad

CSAGOLYI FERENCZ

malom tulajdonos Zala-Szt.-Iván.

3-10

Egy külön álló kényelmes lakás a piacz téren, mely áll: 5 szoba, élőkamra, konyha, pincze és padlásból, ehhez faház és kert, melyben 15 év óta Badány Ign. ur lakott, 1897. pr. 24-tól kiadó.

Bővebb értesítést ad

Kreisler Géza
háztulajdonos

97. szám.

Arverési hirdetmény.

Csurgó nagyközség előljárósága közhírré teszi, hogy a nagy község határában gyakorolható vadászati jog, haszonbéri joga, 1897. évi aug. hó 1-től 1903. évi július hó 31-ig terjedő időre, Csurgó nagyközség házában

1897. évi február hó 3-án délelőtt 9 orakor nyilvános árveres útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 450 frt, mely összegnek 10 0/0-át tartoznak árverezni szándékozók az árveres megkezdése előtt, készpénzben vagy óvadékiépes értékpapirokban bant-pénzzel letenni.

Árverési feltételek Csurgó nagyközség házában a hivatalos órak alatt bármikor megtekinthetők.

Csurgón, 1897. jan. hó 9.

Sárközy Andor

Postek Antal

2-2 jegyző.

bíró.

Pénzköicsön.

Birtokra, házakra, gyárakra és gözmalmokra első helyű betáblázásra 40 évre 4 1/2 százalékra, 50 évre 4 százalékra 2-ik és 3-ik helyű betáblázásra 6 százalékra.

Pénzt.

Váltora 5-7 százalékra 10.000 frtig gyorsan és diskreczió mellett szerez, — valamint drága adósságokat convertál, ugyszintén váltót leszámítottat.

Schwarcz Márton, Budapest, Dob-
utca 69. szám.

Kitűnő referenciákkal szolgálhatok.

1-10